

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-73-23

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o ratyfikacji Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Rządem Malezji, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 14 grudnia 2022 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Rządem Malezji, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 14 grudnia 2022 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Rządem Malezji, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 14 grudnia 2022 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Zawarcie Umowy między Unią Europejską (UE) i jej państwami członkowskimi (PCz) a Malezją podkreśla wolę Stron do zacieśnienia współpracy w obszarach wspólnego zainteresowania, zarówno w wymiarze dwustronnym w relacjach UE i PCz z Malezją, jak i na forach wielostronnych. To pierwsze dwustronne porozumienie między UE a Malezją.

Umowa została wynegocjowana jeszcze w 2015 r. i parafowana w 2016 r., jednakże na prośbę niektórych PCz zdecydowano o zmianie charakteru Umowy z wyłącznie unijnej na mającą charakter mieszany (dotyczącą kompetencji zarówno unijnych, jak i państw członkowskich). Malezja, uznając mieszany charakter Umowy, zastrzegła jednocześnie niestosowanie jej tymczasowo, a dopiero po wzajemnej notyfikacji o zakończeniu procedur prawnych po obu stronach. Ustalenia w tych kwestiach zakończono w 2019 r.

Umowa ma przyczynić się do podniesienia wzajemnych relacji UE i PCz z Malezją na wyższy poziom, ustanowienia zacieśnionego partnerstwa między Stronami oraz pogłębienia i usprawnienia współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Ma także poprawić relacje dwustronne między UE a Malezją, które ochłodziły się po zapowiedziach ogłoszonych przez UE w 2019 r., które dotyczyły redukcji użycia w biopaliwach oleju palmowego (całkowita redukcja od 2030 r.), co mogłoby prowadzić do ograniczenia importu oleju palmowego z Malezji (drugiego na świecie producenta tego surowca). Zapowiedź ta m.in. miała wpływ na wstrzymanie procesu podpisania Umowy.

Celem Umowy jest poszerzenie zakresu współpracy w obszarach: gospodarki i handlu oraz wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Umowa ma za zadanie wzmocnić współpracę w dziedzinie ochrony praw człowieka, nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia, zwalczania terroryzmu, walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną, a także w zakresie handlu i inwestycji, migracji, środowiska, energii, zmiany klimatu, transportu, nauki i technologii, zatrudnienia i spraw społecznych, edukacji, rolnictwa, kultury itp. Zawiera również przepisy mające na celu ochronę interesów finansowych UE. Umowa ma być impulsem dla zwiększenia dynamiki i zakończenia negocjacji umowy o wolnym handlu (FTA) między UE a Malezją.

W Umowie Strony zobowiązują się do rozszerzania i pogłębiania stosunków m.in. przez zawieranie umów szczegółowych. Istotnym elementem Umowy jest ustanowienie Wspólnego

Komitetu jako organu składającego się z przedstawicieli Stron, którego zadaniem jest prowadzenie konsultacji oraz nadzór nad realizacją celów Umowy.

Wejście Umowy w życie pozwoli na zwiększanie zaangażowania i roli UE oraz PCz w regionie Azji Południowo-Wschodniej, którego znaczenie wzrasta zarówno gospodarczo, jak i geopolitycznie. Umowa rozszerza m.in. zakres relacji gospodarczych i handlowych pomiędzy Stronami, co jest szczególnie istotne w świetle globalnych ekonomicznych skutków pandemii COVID-19, agresji Rosji na Ukrainę oraz rywalizacji handlowej na linii USA–Chiny (m.in. zachwianie łańcuchów dostaw).

2. Różnice między dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym

Umowa stanowi pierwsze dwustronne porozumienie tego typu między UE i Malezją.

Krótką charakterystyką poszczególnych Tytułów:

Tytuł I „Charakter i zakres stosowania”: Strony wskazują na poszanowanie zasad demokracji, w tym zasady praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, jako fundament ich polityki wewnętrznej i międzynarodowej oraz zasadniczy element Umowy. Zobowiązują się do propagowania zrównoważonego rozwoju i współpracy w zakresie sprostania wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i globalizacją oraz przyczynienia się do osiągnięcia celów rozwojowych zawartych w Agendzie zrównoważonego rozwoju 2030. Celem Umowy jest ustanowienie zacieśnionego partnerstwa oraz pogłębienie i usprawnienie współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Tytuł II „Współpraca dwustronna, regionalna i międzynarodowa”: Strony zobowiązują się do współpracy na forach regionalnych i międzynarodowych, w tym w ramach ONZ, WTO oraz dialogu UE–ASEAN, Forum Regionalnego ASEAN i dialogu Azja-Europa (ASEM). Propagują współpracę pomiędzy ośrodkami badawczymi, pracownikami akademickimi, organizacjami pozarządowymi i mediami (szkolenia, warsztaty, seminaria, wymiana ekspertów, badania). Postanawiają współpracować na poziomie dwustronnym i regionalnym, z uwzględnieniem regionalnych procesów decyzyjnych; dążą do maksymalizacji oddziaływania.

Tytuł III „Współpraca na rzecz międzynarodowego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności”: Strony współpracują w celu zapobiegania i zwalczania aktów terrorystycznych. Potwierdzają, że najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne i że należy wprowadzić środki w celu zwalczania tej przestępczości, odpowiednio na poziomie krajowym i międzynarodowym. Strony współpracują i przyczyniają się do międzynarodowej stabilności i bezpieczeństwa poprzez wzmocnienie międzynarodowych systemów dotyczących rozbrojenia

i nierozprzestrzeniania BRM. Podejmują działania, które prowadzą do podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia do wszystkich odpowiednich instrumentów międzynarodowych dotyczących BMR i ich wdrażania oraz kontroli wwozu i tranzytu towarów związanych z BMR. Strony współpracują na poziomie dwustronnym, regionalnym i międzynarodowym w zakresie koordynacji wysiłków na rzecz odpowiedzialnego transferu broni konwencjonalnej oraz zapobiegania nielegalnemu handlowi tą bronią, zwalczania i eliminowania go. Współpracują na rzecz poprawy regulacji międzynarodowych w tym zakresie. Współpracują także w celu promowania zasady umiarkowania w zakresie dialogu przy poruszaniu kwestii, które dotyczą obu Stron.

Tytuł IV „Współpraca w zakresie handlu i inwestycji”: Strony podejmują dialog dotyczący spraw związanych z handlem i inwestycjami w celu m.in. wzmocnienia i rozwoju dwustronnego i wielostronnego systemu wymiany handlowej. Dążą do ustanowienia umowy o wolnym handlu między nimi. Współpracują w zakresie spraw sanitarnych i fitosanitarnych. Zacieśniają współpracę w zakresie norm, przepisów technicznych i procedur przewidzianych w Porozumieniu WTO w sprawie barier technicznych w handlu. Strony dzielą się doświadczeniami i badają możliwości w zakresie uproszczenia procedur celnych i ułatwień w handlu, rozwijania współpracy celnej i ustanowienia mechanizmów wzajemnej pomocy administracyjnej. Strony wspierają większy przepływ inwestycji poprzez rozwój atrakcyjnych i stabilnych warunków dla wzajemnych inwestycji, promują stosowanie reguł konkurencji, ustanawiają regularny dialog na rzecz wspierania handlu usługami, w tym za pomocą handlu elektronicznego. Zacieśniają współpracę na rzecz ochrony i praw własności intelektualnej.

Tytuł V „Współpraca w zakresie wymiaru sprawiedliwości i bezpieczeństwa”: Strony deklarują przywiązanie do umacniania zasady praworządności. Współpracują w zakresie wzmocnienia instytucji, w tym sądowych. Promują wysoki poziom ochrony danych osobowych w oparciu o międzynarodowe standardy. Potwierdzają znaczenie współpracy przy zarządzaniu przepływami migracyjnymi między swoimi terytoriami. Współpraca Stron skupia się także m.in. na podstawowych przyczynach migracji, wymianie opinii dotyczących ochrony osób potrzebujących, ustanowieniu skutecznej polityki zapobiegania nieuregulowanej migracji, przemytowi osób migrujących oraz handlowi ludźmi. Malezja i państwa członkowskie UE zobowiązują się do readmisji swoich obywateli przebywających nielegalnie na terytorium drugiej Strony. Strony współpracują także w celu zapewnienia zrównoważonej polityki w dziedzinie środków odurzających, m.in. poprzez koordynację działań właściwych organów. Współdziałają przy zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, gospodarczej, finansowej i

korupcji. Strony zgadzają się co do potrzeby podjęcia działań i współpracy w celu zapobiegania wykorzystywaniu ich systemów finansowych do finansowania terroryzmu i prania pieniędzy.

Tytuł VI „Współpraca w innych sektorach”: Strony będą rozwijać współpracę w zakresie propagowania i ochrony praw człowieka, w tym będą prowadzić regularny, szeroko zakrojony dialog oraz wzmacniać współpracę w tym zakresie na forum ONZ. Strony zacieśniają także współpracę w zakresie usług finansowych, w tym osiągnięcia bardziej zbliżonych wspólnych zasad i standardów oraz usprawnienia systemów rachunkowych, audytowych, nadzorczych i regulacyjnych w bankowości, ubezpieczeniach i innych obszarach sektora finansowego, włączając w to islamskie usługi finansowe. Strony prowadzą dialog w zakresie polityki gospodarczej, współpracują przy budowaniu potencjału w dziedzinie dobrego zarządzania w obszarze opodatkowania. Promują współpracę w zakresie polityki przemysłowej we wszystkich dziedzinach uznanych za właściwe w celu zwiększenia konkurencyjności MŚP, w tym m.in. poprzez promowanie rozwoju kontaktów między podmiotami gospodarczymi, zachęcanie do wspólnych inwestycji oraz zakładanie wspólnych przedsiębiorstw i sieci informacyjnych, ułatwienie i wspieranie odpowiednich działań prowadzonych przez sektor prywatny obu Stron, promowanie społecznej odpowiedzialności biznesu, zrównoważonej konsumpcji i produkcji. Strony współpracują w zakresie promocji i wdrażania zasad zrównoważonej turystyki. Uznają technologie informacyjno-komunikacyjne za ważny element współczesnego świata i uznają ich ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego. Będą dążyć do współpracy w obszarze technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym m.in. w dziedzinie badań w tym obszarze oraz standaryzacji nowych ICT i ich upowszechniania oraz uregulowań w zakresie łączności elektronicznej. Zacieśnią współpracę w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk. Będą prowadziły regularny dialog w zakresie sektora audiowizualnego i mediów.

Tytuł VII „Współpraca w dziedzinie nauki, technologii i innowacji”: Strony rozwijają i ułatwiają współpracę w dziedzinie nauki, technologii i innowacji, m.in. poprzez propagowanie strategicznych partnerstw badawczych, promowanie szkoleń i wymianę naukowców, w takich obszarach jak m.in.: biotechnologia, ICT, cyberbezpieczeństwo, technologie przemysłowe i materiałowe, nanotechnologie, technologia kosmiczna, nauka o morzu i energia odnawialna. Strony współpracują w zakresie zielonych technologii, w tym wdrażania ich w takich sektorach jak: energia, budownictwo, gospodarka wodna, gospodarowanie odpadami i transport. Strony podejmują starania w celu zacieśnienia współpracy w sektorze energetycznym, w tym m.in. w zakresie dążenia do dywersyfikacji dostaw, kanałów i źródeł energii w celu wzmocnienia

bezpieczeństwa energetycznego oraz rozwijania nowych, zrównoważonych i odnawialnych form energii. Strony współpracują ze sobą w zakresie wszystkich form transportu, w tym lotniczego i morskiego. Wspierają współpracę w zakresie edukacji i kultury, która w pełni respektuje ich różnorodność, zwiększa wzajemne zrozumienie i wiedzę o swoich kulturach. Promują wymianę kulturalną i kontakty międzyludzkie, działania i realizację programów w szkolnictwie wyższym oraz w zakresie mobilności i szkolenia naukowców. Strony kontynuują wzmacnianie współpracy w zakresie ochrony środowiska i poprawy jego stanu w dążeniu do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju oraz w zakresie wyzwań dotyczących zmian klimatu. Współpracują także w zakresie zachowania zasobów naturalnych i bioróżnorodności oraz zarządzania nimi w zrównoważony sposób. Strony postanawiają rozwijać dialog i współpracę w zakresie rolnictwa, zwierząt gospodarskich, rybołówstwa i rozwoju obszarów wiejskich. Współpracują w sektorach zdrowia, zatrudnienia i spraw społecznych, w tym m.in. w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy, równouprawnienia płci, godnej pracy. Współpracują w obszarze społeczeństwa obywatelskiego, administracji publicznej i statystyk. Uznają potrzebę minimalizowania skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka i współpracują w zakresie zarządzania nimi.

Tytuł VIII „Środki współpracy”: Strony udostępniają właściwe zasoby, w tym środki finansowe, na realizację działań w obszarze współpracy określonych w Umowie w zakresie, w jakim pozwalają na to zasoby i przepisy każdej ze Stron.

Tytuł IX „Ramy instytucjonalne”: Strony ustanawiają Wspólny Komitet składający się z przedstawicieli obu Stron na odpowiednio wysokim szczeblu dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania i wykonywania Umowy, określenia priorytetów, rozstrzygania różnic i sporów wynikających z interpretacji, wykonania lub stosowania Umowy. Komitet zbiera się co najmniej raz na dwa lata.

Tytuł X „Postanowienia końcowe”: Strony wskazują, że mogą uzupełniać Umowę, zawierając umowy szczegółowe w odniesieniu do każdego obszaru współpracy objętego zakresem jej stosowania. Określają zasady wypełniania zobowiązań, ochrony informacji oraz rozszerzenia lub zmian postanowień Umowy. Określają również warunki wejścia Umowy w życie (po wzajemnej notyfikacji o zakończeniu procedur prawnych po obu stronach), okres ważności (5 lat, po których przy braku zastrzeżeń przedłuża się ona automatycznie) oraz terytorialnego zakresu stosowania.

3. Przewidywane skutki zawarcia Umowy

1) skutki prawne

Rzeczpospolita Polska stanie się Stroną Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Rządem Malezji, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli dnia 14 grudnia 2022 r.

Podstawą prawną do podpisania Umowy przez Unię Europejską jest decyzja Rady (UE) 2022/1987 z dnia 13 października 2022 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a rządem Malezji, z drugiej strony (Dz. Urz. UE L 273 z 21.10.2022, str. 1).

Zgodnie z art. 58 Umowy wejdzie ona w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dacie, z którą ostatnia Strona notyfikowała drugiej Stronie zakończenie procedur prawnych koniecznych do tego celu. Wejście w życie Umowy nie spowoduje konieczności zmiany polskiego prawa;

2) skutki polityczne

Politycznie Umowa stanowi ważny krok w kierunku wzmocnienia roli UE w Azji Południowo-Wschodniej w oparciu o wspólne uniwersalne wartości, takie jak demokracja i prawa człowieka. Otwiera drogę do wzmocnienia współpracy politycznej, regionalnej i globalnej między dwoma partnerami. Wdrożenie PCA przyniesie praktyczne korzyści dla obu Stron, tworząc podstawę do promowania szerszych interesów politycznych i gospodarczych UE. Obopólna wola zawarcia Umowy, pomimo chłodniejszych w ostatnich latach relacji UE–Malezja (ze względu na decyzję UE o stopniowej redukcji użycia oleju palmowego w biopaliwach) wskazuje, że obie Strony, szczególnie w obliczu obecnych globalnych wyzwań związanych m.in. z bezpieczeństwem międzynarodowym i gospodarczym, za najbardziej korzystne w swoich relacjach uznają zintensyfikowanie współpracy i poszerzenie jej skali.

Wejście Umowy w życie da nowy impuls relacjom UE–Malezja, nada im wyższą rangę oraz wskaże konkretne obszary współpracy, których zacieśnianie jest korzystne dla obu Stron. Ważnym z punktu widzenia politycznego elementem Umowy jest w tym kontekście także współpraca w zakresie umacniania zasad demokracji, praworządności, dobrego rządzenia i ochrony praw człowieka. Umowa pozwoli również na prowadzenie

bardziej zaawansowanego dialogu politycznego dotyczącego globalnych wyzwań. Ma także za zadanie wzmocnienie roli UE w Azji Południowo-Wschodniej.

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową wpisuje się w założenia i cele polityki Rzeczypospolitej Polskiej wobec Malezji. Polska uznaje Malezję za ważnego partnera w regionie Azji Południowo-Wschodniej. Po dosyć ubogim w interakcje polityczne – ze względu na skomplikowaną i dynamiczną sytuację polityczną w Malezji w ostatnich latach oraz pandemię COVID-19 – okresie, w 2022 r. wznowiono dialog polityczny. Strony zgodziły się, że obecny stan współpracy dwustronnej nie odpowiada jej potencjałowi i wyraziły zainteresowanie zintensyfikowaniem relacji dwustronnych. Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową poszerzy ramy współpracy i da dodatkowe narzędzia do pogłębienia oraz intensyfikacji dialogu politycznego i współpracy sektorowej z Malezją. Postanowienia Umowy pozytywnie przełożą się na współpracę dwustronną, służąc jako punkt odniesienia i element porządkujący. W wymiarze współpracy sektorowej szczególnie potencjał dostrzegamy w sferze handlu (w tym artykułami rolno-spożywczymi) i inwestycji, współpracy MŚP, rolnictwa, nowych technologii i współpracy edukacyjnej, do których w Umowie przykładają się istotną wagę;

3) skutki gospodarcze

Wejście Umowy w życie przyczyni się do wzmocnienia stosunków UE i PCz z Malezją pod względem ekonomicznym.

Malezja jest ważnym partnerem gospodarczym UE. Jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym UE w regionie Azji Południowo-Wschodniej, a UE jest czwartym co do wielkości partnerem handlowym Malezji. W 2021 r. UE zaimportowała towary z Malezji na kwotę 29,2 mld EUR i wyeksportowała do Malezji towary na sumę 11,8 mld EUR. Wejście Umowy w życie zwiększy szanse na wzrosty tych wskaźników w przyszłości, może także przyczynić się do zdynamizowania negocjacji w sprawie zawarcia umowy o wolnym handlu pomiędzy UE i Malezją.

Malezja jest trzecim, po Wietnamie i Indonezji, partnerem handlowym Polski w Azji Południowo-Wschodniej. W 2022 r. dwustronne obroty handlowe wyniosły 1,99 mld USD (wzrost w porównaniu do 1,89 mld w roku 2021), przy czym polski eksport do Malezji osiągnął wartość 303 mln USD (wzrost w stosunku do 245,7 mln USD w 2021 r.). Wciąż jednak odnotowywany jest wysoki deficyt po stronie polskiej (w 2022 r. – 1,38 mld USD, przy imporcie z Malezji na kwotę 1,68 mld USD). W interesie Polski

jest jak najszybsze zrównoważenie obrotów handlowych z Malezją i większa ekspansja na ten rynek. Wejście Umowy w życie pozwoli na stworzenie warunków sprzyjających zwiększeniu współpracy handlowej, a także pobudzeniu współpracy inwestycyjnej, której dotychczasowy poziom jest niski i nie odpowiada potencjałowi obu Stron.

Dodatkowo zawarte w Umowie postanowienia dotyczące współpracy w kwestiach handlowych i gospodarczych przyczynią się do zacieśnienia dotychczasowej współpracy dwustronnej, na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz innych forach wielostronnych;

4) skutki finansowe

Wejście w życie Umowy nie spowoduje bezpośrednich obciążeń finansowych dla Rzeczypospolitej Polskiej;

5) skutki społeczne

Wejście Umowy w życie w bardziej długoterminowej perspektywie sprzyjać będzie wzrostowi kontaktów między społeczeństwami Polski i Malezji, co wpłynie pozytywnie na wzajemne zrozumienie się obywateli obu krajów i może mieć istotne przełożenie na lepszą realizację interesów RP. Zacieśnianie relacji powinno sprzyjać nawiązywaniu nowych kontaktów na szczeblu uczelni wyższych, samorządów, stowarzyszeń i organizacji społecznych i kulturalnych.

Dzięki różnorodności kulturowej, etnicznej i religijnej Malezja odzwierciedla różnorodność europejską i jest interesującym partnerem na arenie światowej.

4. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Ze względu na mieszany charakter Umowy, wynikający z zakresu kompetencji Unii Europejskiej oraz jej państw członkowskich, określonych w Traktacie o Unii Europejskiej oraz Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wejście w życie Umowy wymaga przeprowadzenia odpowiedniej procedury wyrażenia zgody na związanie również we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej.

Umowa ustanawia mechanizm współpracy politycznej i handlowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Malezją. Mechanizm ten charakteryzuje się wzajemnością praw i obowiązków oraz wspólnymi działaniami realizowanymi przez powołane w tym celu organy, według określonych procedur. Ponadto Umowa obejmuje kwestie współpracy będące w kompetencjach Państw Członkowskich m.in. w takich obszarach jak zwalczanie terroryzmu

i poważnej przestępczości, bezpieczeństwo, inwestycje, prawa własności intelektualnej, sądownictwo, łączność elektroniczna czy migracje. W związku z powyższym Umowa podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Umowa przewiduje podejmowanie współpracy w określonych dziedzinach oraz wymianę doświadczeń, a treść jej poszczególnych przepisów jest dosyć ogólna. Dlatego też w celu wykonania Umowy nie jest konieczne przyjęcie określonych środków prawnych. Wejście Umowy w życie nie spowoduje więc konieczności zmiany polskiego prawa. Umowa nie dotyczy bezpośrednio osób fizycznych ani prawnych. Nie zmienia również spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym.

UMOWA RAMOWA
O PARTNERSTWIE I WSPÓLPRACY
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A RZĄDEM MALEZJI,
Z DRUGIEJ STRONY

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „UE”,

oraz

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

państwa członkowskie Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”,

z jednej strony,

oraz

RZĄD MALEZJI, zwany dalej „Malezją”,

z drugiej strony,

zwane dalej indywidualnie „Stroną” lub wspólnie „Stronami”,

ZWAŻYWSZY na tradycyjną przyjaźń między Stronami oraz łączące je więzi historyczne, polityczne i gospodarcze;

PRZYWIĄZUJĄC szczególne znaczenie do wszechstronnego charakteru ich wzajemnych stosunków;

MAJĄC NA UWADZE, iż niniejsza Umowa stanowi część szerszych i spójnych stosunków między nimi w ramach porozumień, których są stronami;

UZNAJĄC znaczenie tolerancji, akceptacji i wzajemnego szacunku w ramach zróżnicowanej społeczności międzynarodowej oraz potwierdzając zasadę umiarkowania;

POTWIERDZAJĄC przywiązanie Stron do poszanowania zasad demokracji i praw człowieka zgodnie z postanowieniami Powszechnej deklaracji praw człowieka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ (zwane dalej „ZO ONZ”) w dniu 10 grudnia 1948 r., oraz innych międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka, które mają zastosowanie do Stron;

POTWIERDZAJĄC swoje przywiązanie do zasad praworządności i dobrego zarządzania oraz dążenie do wspierania postępu gospodarczego i społecznego swoich narodów, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju i wymogów związanych z ochroną środowiska;

PRAGNĄC wzmocnienia współpracy w zakresie stabilności międzynarodowej, sprawiedliwości i bezpieczeństwa jako podstawowego warunku propagowania zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego, eliminacji ubóstwa oraz promowania Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 przyjętej rezolucją ZO ONZ nr 70/1 z dnia 25 września 2015 r.;

UWAŻAJĄC terroryzm za zagrożenie dla globalnego bezpieczeństwa oraz zamierzając zintensyfikować swój dialog i współpracę w walce z terroryzmem, zgodnie z odpowiednimi aktami Rady Bezpieczeństwa ONZ (zwanej dalej „RB ONZ”), a zwłaszcza rezolucją RB ONZ nr 1373 (2001);

WYRAŻAJĄC swoje zaangażowanie w przeciwdziałanie wszystkim formom terroryzmu i ich zwalczanie oraz w tworzenie skutecznych instrumentów międzynarodowych w celu ich eliminowania;

UZNAJĄC, że wszelkie wprowadzone środki w celu zwalczania terroryzmu muszą być zgodne z zobowiązaniami Stron w ramach prawa międzynarodowego, w szczególności, międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i prawa humanitarnego;

POTWIERDZAJĄC, że najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne, i uważając międzynarodowe trybunały karne, w tym Międzynarodowy Trybunał Karny, za istotne osiągnięcie dla pokoju i sprawiedliwości na świecie;

ZGADZAJĄC SIĘ, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia (zwanej dalej „BMR”) i systemów jej przenoszenia stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i pokoju międzynarodowego oraz pragnąc zwiększyć dialog i współpracę w tym obszarze;

UZNAJĄC, że niekontrolowany przepływ broni konwencjonalnej stwarza zagrożenie dla międzynarodowego i regionalnego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności oraz uznając potrzebę współpracy w celu zapewnienia transferu broni konwencjonalnej w odpowiedzialny sposób oraz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, wraz z amunicją do tej broni;

UZNAJĄC znaczenie Umowy o współpracy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Indonezją, Malezją, Filipinami, Singapurem i Tajlandią – państwami członkowskimi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (zwanego dalej „ASEAN”) podpisanej w Kuala Lumpur w dniu 7 marca 1980 r. i późniejszych protokołów w sprawie przystąpienia do niej;

UZNAJĄC znaczenie umacniania istniejących stosunków między Stronami, mając na względzie zacieśnienie współpracy między nimi, oraz wspólną dla nich chęć konsolidacji, pogłębienia i zróżnicowania wzajemnych stosunków w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

WYRAŻAJĄC swoje zobowiązanie do promowania wszystkich aspektów zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony środowiska i skutecznej współpracy mającej na celu przeciwdziałanie zmianom klimatu;

WYRAŻAJĄC swoje zobowiązanie do propagowania uznanych na forum międzynarodowym norm pracy i standardów społecznych;

PODKREŚLAJĄC znaczenie umacniania współpracy w dziedzinie migracji;

STWIERDZAJĄC, że jeżeli Strony postanowią zawrzeć, w ramach niniejszej Umowy, umowy szczegółowe dotyczące przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które mogą zostać zawarte przez UE na mocy części trzeciej tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowienia takich przyszłych umów szczegółowych nie będą wiążące dla Irlandii, chyba że UE, wraz z Irlandią w odniesieniu do jej poprzednich stosunków dwustronnych, zawiadomi Malezję, że Irlandia ma zostać związana takimi przyszłymi umowami szczegółowymi jako część UE zgodnie z protokołem nr 21 w sprawie stanowiska Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Podobnie wszelkie późniejsze środki wewnętrzne UE, które mogłyby zostać wprowadzone zgodnie z przywołanym powyżej tytułem w celu wykonania niniejszej Umowy, nie byłyby wiążące dla Irlandii, chyba że zgłosiłaby ona chęć uczestniczenia w takich środkach lub zgodziłaby się na ich wprowadzenie zgodnie z protokołem nr 21.

ODNOTOWUJĄC RÓWNIEŻ, że takie przyszłe umowy szczegółowe lub takie późniejsze środki wewnętrzne UE wchodziłyby w zakres protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonego do tych traktatów;

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

CHARAKTER I ZAKRES STOSOWANIA

ARTYKUŁ 1

Podstawa współpracy

1. Poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka, określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i w innych międzynarodowych instrumentach dotyczących praw człowieka, które mają zastosowanie do Stron, oraz zasady praworządności stanowi fundament polityki wewnętrznej i międzynarodowej Stron oraz zasadniczy element niniejszej Umowy.
2. Strony potwierdzają wspólne wartości określone w Karcie Narodów Zjednoczonych podpisanej w San Francisco w dniu 26 czerwca 1945 r.
3. Strony potwierdzają zobowiązanie do promowania zrównoważonego rozwoju, współpracy w celu sprostania wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i globalizacją, oraz do przyczyniania się do osiągnięcia uznanych na poziomie międzynarodowym celów rozwojowych, w szczególności do wzmocnienia globalnego partnerstwa na rzecz rozwoju, o którym mowa w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.
4. Strony potwierdzają przywiązanie do zasad dobrego zarządzania we wszystkich jego aspektach.
5. Wykonanie niniejszej Umowy jest oparte na zasadach dialogu, wzajemnego poszanowania, partnerstwa na zasadach równości, konsensusu oraz poszanowania prawa międzynarodowego.

6. Strony postanawiają, że współpraca w ramach niniejszej Umowy odbywa się zgodnie z ich odpowiednimi przepisami ustawodawczymi, wykonawczymi, zasadami i politykami.

ARTYKUŁ 2

Cele współpracy

Celami niniejszej Umowy są ustanowienie zacieśnionego partnerstwa między Stronami oraz pogłębienie i usprawnienie współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, odzwierciedlających wspólne wartości i zasady.

TYTUŁ II

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA, REGIONALNA I MIĘDZYNARODOWA

ARTYKUŁ 3

Współpraca w ramach forów i organizacji regionalnych i międzynarodowych

1. Strony zobowiązują się do wymiany opinii i współpracy w ramach regionalnych i międzynarodowych forów i organizacji, takich jak Organizacja Narodów Zjednoczonych (zwana dalej „ONZ”) i odpowiednie agencje ONZ, dialog UE-ASEAN, Forum Regionalne ASEAN, dialog Azja-Europa (zwany dalej „ASEM”), Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju i Światowa Organizacja Handlu (zwana dalej „WTO”).

2. Strony propagują również współpracę między niezależnymi ośrodkami badawczymi, pracownikami akademickimi, organizacjami pozarządowymi oraz mediami w obszarach objętych niniejszą Umową. Współpraca ta może w szczególności obejmować zapewnianie odpowiednich szkoleń, warsztatów i seminariów, wymianę ekspertów, badania i inne działania uzgodnione przez Strony.

ARTYKUŁ 4

Współpraca regionalna i dwustronna

We wszystkich sektorach objętych dialogiem i współpracą, które ustanawia się na mocy niniejszej Umowy, oraz kładąc odpowiedni nacisk na sprawy objęte niniejszą Umową, Strony mogą również, za obopólną zgodą, współpracować w ramach działań na poziomie regionalnym lub poprzez połączenie ram dwustronnych i regionalnych, z uwzględnieniem regionalnych procesów decyzyjnych zainteresowanych grup regionalnych. W tym kontekście przy wyborze odpowiednich ram działania Strony dążą do maksymalizacji oddziaływania na wszystkie zainteresowane strony oraz do zwiększenia ich zaangażowania, starając się jednocześnie jak najwydajniej wykorzystać dostępne zasoby i zapewnić spójność z innymi działaniami.

TYTUŁ III

WSPÓŁPRACA NA RZECZ MIĘDZYNARODOWEGO POKOJU, BEZPIECZEŃSTWA I STABILNOŚCI

ARTYKUŁ 5

Zwalczanie terroryzmu

Strony potwierdzają znaczenie zapobiegania terroryzmowi oraz jego zwalczania w pełnym poszanowaniu zasad Karty Narodów Zjednoczonych, zasad praworządności i prawa międzynarodowego, łącznie z obowiązującymi międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka i prawem humanitarnym, z uwzględnieniem globalnej strategii zwalczania terroryzmu ONZ, zawartej w rezolucji ZO ONZ nr 60/288 (2006), zmienionej rezolucjami ZO ONZ nr 62/272 (2008) i nr 64/297 (2010). W tych ramach Strony współpracują w celu zapobiegania aktom terrorystycznym oraz ich zwalczania, w szczególności:

- a) w ramach wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1267 (1999), 1373 (2001) i 1822 (2008), jak również innych odpowiednich rezolucji ONZ, oraz ratyfikacji i wdrożenia odpowiednich międzynarodowych konwencji i instrumentów;
- b) poprzez wymianę informacji, zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym, dotyczących grup terrorystycznych oraz ich sieci wsparcia;
- c) poprzez wymianę opinii o środkach i metodach stosowanych w celu zwalczania terroryzmu i podżegania do aktów terrorystycznych, w tym w ramach dziedzin technicznych i szkoleń, oraz wymianę wiedzy fachowej związanej z zapobieganiem terroryzmowi;

- d) poprzez współpracę prowadzoną w odpowiednich ramach prawnych mającą na celu pogłębienie konsensusu międzynarodowego w kwestii walki z terroryzmem i finansowaniem go oraz przez działanie na rzecz jak najszybszego osiągnięcia porozumienia w sprawie całościowej konwencji dotyczącej terroryzmu międzynarodowego w celu uzupełnienia istniejących instrumentów ONZ i innych obowiązujących instrumentów międzynarodowych dotyczących zwalczania terroryzmu;
- e) poprzez propagowanie współpracy między państwami członkowskimi ONZ w celu skutecznego wdrożenia, za pomocą wszelkich dostępnych środków, globalnej strategii ONZ w sprawie zwalczania terroryzmu;
- f) poprzez realizację i zacieśnianie swojej współpracy dotyczącej zwalczania terroryzmu w ramach dialogu UE-ASEAN i ASEM;
- g) poprzez wymianę sprawdzonych rozwiązań w obszarze zapobiegania terroryzmowi i jego zwalczania.

ARTYKUŁ 6

Poważne zbrodnie wagi międzynarodowej

1. Strony potwierdzają, że najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne i że należy wprowadzić środki w celu zwalczania tej przestępczości, odpowiednio na poziomie krajowym lub międzynarodowym zgodnie z właściwym prawem Stron i mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi. Takie środki mogą obejmować środki dyplomatyczne, humanitarne i inne pokojowe działania, a także międzynarodowe trybunały i sądy karne.

2. Strony uważają międzynarodowe trybunały karne, w tym Międzynarodowy Trybunał Karny, za istotne osiągnięcie dla pokoju i sprawiedliwości na świecie.
3. Strony podkreślają znaczenie współpracy z tymi sądami i trybunałami zgodnie z właściwym prawem Stron i mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi.
4. Strony współpracują w celu promowania uniwersalności stosowania Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego.

ARTYKUŁ 7

Broń masowego rażenia

1. Strony podkreślają, że celem jest wzmocnienie międzynarodowych systemów dotyczących BMR. Strony uznają, że zdobywanie przez kolejne państwa i inne podmioty dostępu do BMR i systemów jej przenoszenia, stanowi jedno z największych zagrożeń dla międzynarodowej stabilizacji i bezpieczeństwa. Strony współpracują i przyczyniają się do międzynarodowej stabilności i bezpieczeństwa poprzez pełne przestrzeganie oraz wdrożenie na poziomie krajowym istniejących zobowiązań podjętych przez Strony w ramach traktatów i układów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu, jak również innych odpowiednich zobowiązań międzynarodowych na podstawie Karty Narodów Zjednoczonych. To postanowienie stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

2. Strony ponadto współpracują i przyczyniają się do wzmocnienia międzynarodowych systemów dotyczących rozbrojenia i nierozprzestrzeniania poprzez:

- a) podejmowanie działań mających na celu, stosownie do okoliczności, podpisanie, ratyfikację lub przystąpienie do wszystkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych dotyczących BMR oraz ich pełne wdrożenie, a także promowanie ich powszechnego przestrzegania;
- b) wdrożenie i dalsze rozwijanie skutecznego systemu kontroli wywozu na poziomie krajowym pozwalającego na kontrolę wywozu i tranzytu towarów związanych z BMR, w tym ostateczne użycie technologii podwójnego zastosowania pod kątem BMR, oraz obejmującego skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozu;
- c) promowanie powszechnego przyjęcia i pełnego wykonania obowiązujących wielostronnych traktatów.

3. Strony uznają, że wdrożenie kontroli wywozu nie powinno utrudniać współpracy międzynarodowej w zakresie rozwoju materiałów, urządzeń i technologii przeznaczonych do celów pokojowych, natomiast cele pokojowego zastosowania nie powinny być wykorzystywane do ukrywania rozprzestrzeniania broni.

4. Strony prowadzą regularny dialog polityczny, który będzie towarzyszył ich zobowiązaniom wynikającym z niniejszego artykułu i konsolidował je. Ten dialog może się odbywać na poziomie regionalnym.

ARTYKUŁ 8

Broń konwencjonalna

1. Strony uznają znaczenie krajowych systemów kontroli transferu broni konwencjonalnej, zgodnie z istniejącymi standardami międzynarodowymi. Strony uznają znaczenie stosowania takich kontroli w odpowiedzialny sposób, co przyczyni się do międzynarodowego i regionalnego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności oraz ograniczenia cierpień ludzkich, jak również do zapobiegania przenikaniu broni konwencjonalnej.
2. Strony uznają, że nielegalne wytwarzanie i transfer broni strzeleckiej i lekkiej, w tym amunicji do niej, a także obrót bronią strzelecką i lekką, jej nadmierne gromadzenie, złe nią zarządzanie, jej niewłaściwie zabezpieczone składowanie i jej niekontrolowane rozprzestrzenianie stanowią poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.
3. Strony przestrzegają swoich zobowiązań dotyczących rozwiązania wszystkich aspektów nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej, oraz w pełni wywiązują się z tych zobowiązań w ramach istniejących porozumień międzynarodowych i rezolucji RB ONZ oraz zobowiązań w ramach innych instrumentów międzynarodowych mających zastosowanie w tym obszarze, takich jak Program działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, przyjęty przez ZO ONZ w dniu 20 lipca 2001 r.

4. Strony współpracują na poziomie dwustronnym, regionalnym i międzynarodowym, aby zapewnić transfer broni konwencjonalnej w odpowiedzialny sposób oraz rozwiązać problem nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej. Strony zapewniają koordynację swoich wysiłków w celu regulowania lub poprawy regulacji międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną oraz w celu zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią, zwalczania i eliminowania go. Strony podnoszą również kwestie dotyczące broni konwencjonalnej w ramach swojego istniejącego regularnego dialogu politycznego.

ARTYKUŁ 9

Zasada umiarkowania

1. Strony współpracują w celu promowania zasady umiarkowania w zakresie dialogu przy poruszaniu kwestii, które dotyczą obu Stron.
2. Strony postanawiają, w stosownych przypadkach, podkreślać znaczenie zasady umiarkowania na forach regionalnych i międzynarodowych.
3. Strony współpracują w celu promowania zasady umiarkowania, łącznie z ułatwianiem i wspieraniem odpowiednich działań, a także wymianą najlepszych praktyk, informacji i wiedzy fachowej.

TYTUŁ IV

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE HANDLU I INWESTYCJI

ARTYKUŁ 10

Zasady ogólne

1. Strony podejmują dialog dotyczący spraw związanych z handlem i inwestycjami, mając na względzie wzmocnienie i rozwój wielostronnego systemu wymiany handlowej oraz dwustronnej wymiany handlowej między Stronami.
2. W tym celu Strony współpracują w obszarze handlu i inwestycji, między innymi poprzez dążenie do ustanowienia umowy o wolnym handlu między Stronami. Taka umowa jest umową szczegółową zgodnie z art. 52 ust. 2.
3. Strony mogą rozwijać swoje stosunki w dziedzinie handlu i inwestycji poprzez dialog, współpracę i wzajemnie uzgodnione inicjatywy, zajmując się między innymi obszarami, o których mowa w art. 11–17.

ARTYKUŁ 11

Sprawy sanitarne i fitosanitarne

1. Strony współpracują w zakresie spraw sanitarnych i fitosanitarnych w celu ochrony życia i zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na terytoriach Stron.

2. Strony prowadzą rozmowy i wymieniają informacje na temat odpowiednich środków zdefiniowanych w Porozumieniu WTO w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych, które weszło w życie wraz z ustanowieniem WTO w dniu 1 stycznia 1995 r., Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin podpisanej w Rzymie w dniu 6 grudnia 1951 r., a także określonych przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt i Komisję Kodeksu Żywnościowego.

3. Strony postanawiają współpracować w zakresie budowania potencjału w sprawach sanitarnych i fitosanitarnych. Takie budowanie potencjału odnosi się do konkretnych potrzeb Strony i jest prowadzone w celu wspierania każdej ze Stron w przestrzeganiu środków sanitarnych i fitosanitarnych drugiej Strony.

ARTYKUŁ 12

Barierę techniczne w handlu

Strony propagują stosowanie norm międzynarodowych oraz współpracują i wymieniają informacje w zakresie norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności, szczególnie w ramach Porozumienia WTO w sprawie barier technicznych w handlu, które weszło w życie wraz z ustanowieniem WTO w dniu 1 stycznia 1995 r.

ARTYKUŁ 13

Cła

W celu zwiększenia bezpieczeństwa i ochrony handlu międzynarodowego oraz zapewnienia równowagi między ułatwieniami w handlu a walką z oszustwami i nieprawidłowościami Strony dzielą się doświadczeniami i badają możliwości w zakresie:

- a) uproszczenia procedur dotyczących przywozu, wywozu i innych procedur celnych;
- b) ustanowienia mechanizmów wzajemnej pomocy administracyjnej;
- c) zapewnienia przejrzystości przepisów celnych i handlowych;
- d) rozwijania współpracy celnej;
- e) zbliżania poglądów i wspólnych działań w kontekście odnośnych inicjatyw międzynarodowych, w tym w dziedzinie ułatwień w handlu.

ARTYKUŁ 14

Inwestycje

Strony wspierają większy przepływ inwestycji poprzez rozwój atrakcyjnych i stabilnych warunków dla wzajemnych inwestycji dzięki konsekwentnemu dialogowi, którego celem jest umacnianie zrozumienia i współpracy w zakresie inwestycji, badanie mechanizmów ułatwiających przepływy inwestycji oraz promowanie stabilnych, przejrzystych, otwartych i niedyskryminacyjnych warunków dla inwestorów.

ARTYKUŁ 15

Polityka konkurencji

1. Strony promują skuteczne stosowanie reguł konkurencji oraz mogą współpracować w tej dziedzinie, uwzględniając zasadę przejrzystości i sprawiedliwości proceduralnej w celu zapewnienia pewności dla przedsiębiorstw prowadzących działalność na rynkach drugiej Strony.
2. Strony angażują się w działania w zakresie współpracy technicznej w obszarze polityki konkurencji zależnie od dostępności finansowania takich działań w ramach instrumentów i programów Stron dotyczących współpracy.

ARTYKUŁ 16

Usługi

Strony ustanawiają regularny dialog mający na celu w szczególności wymianę informacji o swoich otoczeniach regulacyjnych, wspieranie dostępu do rynków drugiej Strony, w tym za pomocą handlu elektronicznego, wspieranie dostępu do kapitału i technologii oraz wspieranie handlu usługami między Stronami i na rynkach krajów trzecich.

ARTYKUŁ 17

Prawa własności intelektualnej

1. Strony potwierdzają olbrzymie znaczenie, które przywiązują do ochrony praw własności intelektualnej, łącznie z oznaczeniami geograficznymi, oraz zobowiązują się ustanowić właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniej, zrównoważonej i skutecznej ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, w szczególności w zakresie naruszenia takich praw, zgodnie z międzynarodowymi standardami, do których przestrzegania Strony są zobowiązane. Ochrona oraz egzekwowanie praw własności intelektualnej powinny przyczynić się do promocji innowacji technologicznych oraz do transferu i rozpowszechniania technologii, ze wzajemną korzyścią dla producentów i użytkowników wiedzy technicznej, w sposób sprzyjający osiągnięciu dobrobytu społecznego i gospodarczego oraz zrównoważeniu praw i obowiązków.

2. Strony mogą wymieniać informacje i dzielić się doświadczeniami w zakresie takich spraw jak:

- a) praktyka, wspieranie, rozpowszechnianie, usprawnianie, zarządzanie, harmonizacja oraz ochrona praw własności intelektualnej;
- b) skuteczne stosowanie, używanie i komercjalizacja praw własności intelektualnej;
- c) egzekwowanie praw własności intelektualnej, w tym środków kontroli granicznej.

3. Strony współpracują w obszarach ochrony własności intelektualnej stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania w celu skutecznej ochrony, używania i komercjalizacji własności intelektualnej w oparciu o swoje doświadczenia oraz wspierają lepsze rozpowszechnianie wiedzy w tej dziedzinie.

TYTUŁ V

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

ARTYKUŁ 18

Praworządność i współpraca prawna

1. Strony przywiązują szczególną wagę do umacniania zasady praworządności.
2. Strony współpracują w zakresie wzmocnienia wszystkich odpowiednich instytucji, w tym władz sądowych.
3. Współpraca prawna między Stronami może również obejmować między innymi wzajemną wymianę informacji dotyczących systemów prawnych i prawodawstwa.

ARTYKUŁ 19

Ochrona danych osobowych

Strony wymieniają się opiniami i dzielą się wiedzą w celu promowania wysokiego poziomu ochrony danych osobowych w oparciu o obowiązujące standardy międzynarodowe, w tym standardy UE i Rady Europy oraz inne międzynarodowe instrumenty prawne.

ARTYKUŁ 20

Migracja

1. Strony potwierdzają znaczenie współpracy przy zarządzaniu przepływami migracyjnymi między swoimi terytoriami. W celu wzmocnienia współpracy Strony mogą nawiązać, w stosownych przypadkach, dialog dotyczący wszelkich kwestii związanych z migracją, które mają znaczenie dla obu Stron, z uwzględnieniem oceny szczególnych potrzeb wskazanych w ust. 2. Każda ze Stron może, jeśli uzna to za stosowne, włączyć zagadnienia migracji do swoich strategii rozwoju gospodarczego i społecznego, przyjmując swój własny punkt widzenia jako kraju pochodzenia migrantów, kraju tranzytu lub kraju docelowego. Współpraca dotycząca migracji może obejmować między innymi pomoc w zakresie budowania potencjału i pomoc techniczną, zgodnie z ustaleniami Stron.

2. Współpraca między Stronami kieruje się potrzebami i jest prowadzona za pośrednictwem wzajemnych konsultacji między Stronami oraz skupia się na:

- a) podstawowych przyczynach migracji;
- b) wymianie opinii w sprawie praktyk i norm właściwych dla zapewniania międzynarodowej ochrony osobom potrzebującym;
- c) ustanowieniu skutecznej polityki zapobiegania nieuregulowanej migracji, przemytowi osób migrujących oraz handlowi ludźmi, w tym również metod zwalczania siatek przemytniczych oraz sposobów ochrony ofiar przemytu;

- d) kwestii powrotu osób przebywających nielegalnie na terytorium któregokolwiek z państw w odpowiednich warunkach poszanowania ludzkiej godności oraz ich readmisji zgodnie z ust. 3;
- e) kwestiach uznanych za przedmiot wspólnego zainteresowania w dziedzinie wiz oraz bezpieczeństwa dokumentów podróży;
- f) kwestiach uznanych za przedmiot wspólnego zainteresowania w dziedzinie kontroli granicznych.

3. W ramach współpracy na rzecz zapobiegania i kontroli nielegalnej imigracji, bez uszczerbku dla potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, Strony postanawiają ponadto, że:

- a) Malezja dokonuje readmisji, z zastrzeżeniem potwierdzenia obywatelstwa, wszystkich swoich obywateli przebywających nielegalnie na terytorium państwa członkowskiego, na jego wniosek i bez dodatkowych formalności, innych niż te, o których mowa w ust. 4;
- b) każde państwo członkowskie dokonuje readmisji, z zastrzeżeniem potwierdzenia obywatelstwa, wszystkich swoich obywateli przebywających nielegalnie na terytorium Malezji, na jej wniosek i bez dodatkowych formalności, innych niż te, o których mowa w ust. 4.

4. Do celów ust. 3 państwa członkowskie i Malezja zapewniają niezwłocznie swoim obywatelom odpowiednie dokumenty podróży służące do osiągnięcia powyższych celów. Jeżeli osoba, która ma zostać poddana readmisji, nie posiada żadnych dokumentów lub innych dowodów potwierdzających jej obywatelstwo, właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne i konsularne Malezji lub zainteresowanego państwa członkowskiego dokonują przygotowań w celu przeprowadzenia rozmowy z daną osobą i ustalenia jej obywatelstwa. Niniejszy artykuł nie narusza odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych Stron, które odnoszą się do ustalania obywatelstwa.

5. Jeżeli jakkolwiek Strona uważa to za konieczne, Strony wynegocjują umowę między UE i Malezją regulującą szczególne obowiązki dotyczące readmisji, w tym obowiązek readmisji osób, które nie są ich obywatelami, ale które posiadają ważne zezwolenie na pobyt wydane przez jedną ze Stron, lub które przedostały się na terytorium jednej Strony bezpośrednio z terytorium drugiej Strony.

ARTYKUŁ 21

Ochrona konsularna

Malezja zgadza się, aby organy dyplomatyczne i konsularne każdego reprezentowanego państwa członkowskiego zapewniały ochronę każdemu obywatelowi państwa członkowskiego nieposiadającego stałego przedstawicielstwa w Malezji, które mogłoby faktycznie udzielić ochrony konsularnej w danym przypadku, na takich samych warunkach jak obywatelom tego państwa członkowskiego.

ARTYKUŁ 22

Niedozwolone środki odurzające

1. Strony współpracują w celu zapewniania zrównoważonej polityki w zakresie niedozwolonych środków odurzających poprzez skuteczną koordynację działań właściwych organów, w stosownych przypadkach, w ramach sektorów ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości i celnego w celu jak największego zmniejszenia podaży niedozwolonych środków odurzających, handlu niedozwolonymi środkami odurzającymi i popytu na niedozwolone środki odurzające, a także wpływu środków odurzających na osoby je zażywające i ogół społeczeństwa, oraz aby skuteczniej zapobiegać niewłaściwemu wykorzystywaniu prekursorów środków odurzających.
2. Strony określają środki współpracy służące osiągnięciu celów, o których mowa w ust. 1. Działania podejmuje się na podstawie powszechnie uznanych zasad Stron zgodnie z obowiązującymi konwencjami międzynarodowymi, deklaracją polityczną oraz deklaracją w sprawie wytycznych dotyczących zmniejszenia popytu na narkotyki, przyjętą podczas dwudziestej specjalnej sesji ZO ONZ w dniu 10 czerwca 1998 r., a także zgodnie z deklaracją polityczną i planem działania w zakresie międzynarodowej współpracy na rzecz zintegrowanej i zrównoważonej strategii zwalczania światowego problemu narkotykowego, przyjętymi przez Komisję ds. Środków Odurzających ONZ w dniach 11–12 marca 2009 r.
3. Strony wymieniają się wiedzą fachową w obszarach takich jak opracowanie przepisów i polityki, ustanawianie instytucji krajowych i ośrodków informacji, szkolenie personelu, badania dotyczące środków odurzających oraz zapobieganie wykorzystywaniu prekursorów do nielegalnej produkcji środków odurzających i substancji psychotropowych.

ARTYKUŁ 23

Przestępczość zorganizowana i korupcja

Strony współpracują przy zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, gospodarczej i finansowej oraz korupcji. Współpraca ta ma w szczególności na celu wdrażanie obowiązujących międzynarodowych instrumentów, które mają zastosowanie do Stron, takich jak Konwencja ONZ w sprawie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęta rezolucją ZO ONZ nr 55/25 z dnia 15 listopada 2000 r., i protokoły uzupełniające do niej oraz Konwencja ONZ przeciwko korupcji, przyjęta przez rezolucją ZO ONZ nr 58/4 z dnia 31 października 2003 r.

ARTYKUŁ 24

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu

1. Strony zgadzają się co do potrzeby podjęcia działań i współpracy w celu zapobiegania wykorzystywaniu ich systemów finansowych, w tym instytucji finansowych oraz określonych niefinansowych przedsiębiorstw i zawodów, do finansowania terroryzmu i prania zysków z poważnej działalności przestępczej, oraz w celu zwalczania takiego wykorzystywania

2. Strony postanawiają, że współpraca określona w ust. 1 pozwala na wymianę istotnych informacji w ramach odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz w ramach obowiązujących międzynarodowych standardów celem zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, odpowiadających normom przyjętym przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF).

3. Współpraca jest również prowadzona w formie budowania potencjału ukierunkowanego na zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz obejmuje wymianę dobrych praktyk, wiedzy fachowej i szkolenia, zgodnie z ustaleniami Stron.

TYTUŁ VI

WSPÓŁPRACA W INNYCH SEKTORACH

ARTYKUŁ 25

Prawa człowieka

1. Strony współpracują w obszarach, które zostaną uzgodnione przez Strony, w zakresie promowania i ochrony praw człowieka.

2. Współpraca w dziedzinie praw człowieka może obejmować między innymi:
 - a) wymianę najlepszych praktyk dotyczących ratyfikacji i wdrożenia konwencji międzynarodowych, opracowanie i wdrożenie planów działań na poziomie krajowym, rolę i funkcjonowanie odpowiednich krajowych instytucji Stron dotyczących praw człowieka;
 - b) edukację na temat praw człowieka;
 - c) nawiązanie znaczącego, szeroko zakrojonego dialogu w zakresie praw człowieka;
 - d) współpracę w ramach odpowiednich organów ONZ ds. praw człowieka.

ARTYKUŁ 26

Usługi finansowe

1. Strony zacieśniają współpracę w celu osiągnięcia bardziej zbliżonych wspólnych zasad i standardów oraz usprawnienia systemów rachunkowych, audytowych, nadzorczych i regulacyjnych w bankowości, ubezpieczeniach oraz innych obszarach sektora finansowego, łącznie z islamskimi usługami finansowymi.
2. Strony uznają, że środki w zakresie budowania potencjału mają duże znaczenie dla osiągnięcia tych celów.

ARTYKUŁ 27

Dialog w sprawie polityki gospodarczej

Strony współpracują w zakresie promowania wymiany informacji na temat panujących u nich tendencji gospodarczych oraz dzielenia się doświadczeniami dotyczącymi polityki gospodarczej w ramach regionalnej współpracy i integracji gospodarczej.

ARTYKUŁ 28

Dobre zarządzanie w obszarze opodatkowania

1. Strony umacniają współpracę w obszarze opodatkowania. Strony uznają znaczenie zasad dobrego zarządzania w obszarze opodatkowania, takich jak przejrzystość, wymiana informacji oraz unikanie szkodliwych praktyk podatkowych, oraz zobowiązują się do wdrażania tych zasad zgodnie z międzynarodowymi standardami w celu promowania i rozwijania działalności gospodarczej.
2. Strony współpracują przy budowaniu potencjału w dziedzinie dobrego zarządzania w obszarze opodatkowania w celu rozwoju kompetencji i wiedzy fachowej, zgodnie ze wzajemnymi ustaleniami między Stronami.

ARTYKUŁ 29

Polityka przemysłowa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa

Strony, biorąc pod uwagę swoją politykę gospodarczą i swoje cele, promują współpracę w zakresie polityki przemysłowej we wszystkich dziedzinach uznanych za właściwe w celu zwiększenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, między innymi poprzez:

- a) wymianę informacji i dzielenie się doświadczeniami w zakresie stwarzania ogólnych warunków dla poprawy konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw;
- b) promowanie rozwoju kontaktów między podmiotami gospodarczymi, zachęcanie do wspólnych inwestycji oraz zakładania wspólnych przedsiębiorstw i sieci informacyjnych, w szczególności w ramach istniejących programów horyzontalnych UE, pobudzając w ten sposób transfery „miękkiej” i „twardej” technologii pomiędzy partnerami;
- c) zapewnienie informacji i wspieranie innowacji oraz wymiana dobrych praktyk w zakresie dostępu do finansowania, zwłaszcza w przypadku mikro i małych przedsiębiorstw;
- d) ułatwienie i wspieranie odpowiednich działań prowadzonych przez sektor prywatny obu Stron;
- e) promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, w tym poprzez wymianę najlepszych praktyk dotyczących odpowiedzialnych praktyk handlowych;
- f) wspólne projekty badawcze i innowacyjne w wybranych branżach przemysłu, zgodnie z ustaleniami Stron.

ARTYKUŁ 30

Turystyka

1. Strony dążą do poprawy wymiany informacji oraz ustanowienia najlepszych praktyk w celu zapewniania zrównoważonego i trwałego rozwoju turystyki.
2. Strony rozwijają współpracę w zakresie ochrony i harmonizacji potencjału dziedzictwa naturalnego i kulturowego, łagodzenia negatywnych skutków turystyki oraz większego pozytywnego wkładu sektora turystycznego w zrównoważony rozwój społeczności lokalnej, między innymi poprzez rozwój ekoturystyki przy jednoczesnym przestrzeganiu integralności i interesów społeczności lokalnych i tubylczych oraz poprawę szkoleń w branży turystycznej.

ARTYKUŁ 31

Społeczeństwo informacyjne

1. Uznając, że technologie informacyjno-komunikacyjne (zwane dalej „ICT”) są ważnym elementem współczesnego życia oraz posiadają ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego, Strony podejmują wymianę poglądów na temat swojej polityki w tej dziedzinie w celu promowania rozwoju gospodarczego.

2. Współpraca w tym obszarze może koncentrować się między innymi na:
- a) uczestniczeniu w dialogu na temat różnych aspektów społeczeństwa informacyjnego, w szczególności na temat kierunków polityki i uregulowań w zakresie łączności elektronicznej, w tym na temat usług powszechnych, licencjonowania, ogólnych zezwoleń, ochrony danych osobowych oraz niezależności i operacyjności organów regulacyjnych;
 - b) wymianie informacji dotyczących wzajemnych połączeń oraz interoperacyjności sieci i usług Stron;
 - c) wymianie informacji w sprawie standaryzacji, oceny zgodności i rozpowszechniania informacji w sprawie ICT;
 - d) wspieraniu współpracy między Stronami w zakresie badań w obszarze ICT;
 - e) współpracy dotyczącej telewizji cyfrowej, w tym dzieleniu się doświadczeniami w zakresie rozmieszczenia i aspektów regulacyjnych dotyczących zarządzania widmem oraz dzieleniu się najlepszymi praktykami w tym zakresie;
 - f) aspektach bezpieczeństwa ICT, a także walce z cyberprzestępczością.

ARTYKUŁ 32

Cyberbezpieczeństwo

1. Strony współpracują w dziedzinie cyberbezpieczeństwa poprzez wymianę informacji na temat strategii i polityki oraz najlepszych praktyk zgodnie z ich przepisami i międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka.
2. Strony promują wymianę informacji na temat cyberbezpieczeństwa w dziedzinie edukacji i szkoleń, inicjatyw zwiększających świadomość, wykorzystania standardów oraz badań i rozwoju.

ARTYKUŁ 33

Sektor audiowizualny i media

Strony rozważają środki służące promowaniu wymiany, współpracy i dialogu pomiędzy odpowiednimi instytucjami w sektorze audiowizualnym i mediów. Strony prowadzą regularny dialog w tych obszarach.

TYTUŁ VII

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE NAUKI, TECHNOLOGII I INNOWACJI

ARTYKUŁ 34

Nauka, technologia i innowacja

1. Strony wspierają, rozwijają i ułatwiają współpracę w dziedzinie nauki, technologii i innowacji w obszarach wspólnego interesu i wzajemnych korzyści, zgodnie z odpowiednimi przepisami, zasadami, regulacjami i politykami Stron.
2. Obszary takiej współpracy mogą obejmować biotechnologię, ICT, cyberbezpieczeństwo, technologie przemysłowe i materiałowe, nanotechnologię, technologię kosmiczną, naukę o morzu i energię odnawialną.
3. Współpraca może mieć formę:
 - a) wymiany informacji na temat programów i polityki w dziedzinie nauki, technologii i innowacji;
 - b) promowania strategicznych partnerstw badawczych między społecznościami naukowymi, ośrodkami badawczymi, uczelniami i sektorem przemysłu Stron;
 - c) promowania szkoleń i wymiany naukowców.

4. Działania w ramach współpracy powinny opierać się na zasadach wzajemności, sprawiedliwego traktowania i wzajemnych korzyści oraz zapewniać odpowiednią ochronę własności intelektualnej.
5. Strony dążą do tego, aby w tej współpracy uczestniczyły właściwe uczelnie wyższe, ośrodki badawcze i sektory produkcyjne.
6. Strony promują podnoszenie świadomości opinii publicznej w zakresie programów każdej ze Stron oraz w zakresie współpracy w dziedzinie nauki, technologii i innowacji, a także w zakresie możliwości oferowanych przez takie programy.

ARTYKUŁ 35

Zielone technologie

1. Strony współpracują w sektorze zielonych technologii, tak aby:
 - a) ułatwić wdrażanie zielonych technologii w sektorach takich jak energia, budownictwo, gospodarka wodna i gospodarowanie odpadami oraz transport;
 - b) promować budowanie potencjału w sektorze zielonych technologii, które może obejmować współpracę w zakresie instrumentów regulacyjnych i instrumentów rynkowych, takich jak finansowanie zielonych technologii, zielone zamówienia publiczne oraz oznakowanie ekologiczne, zgodnie z ustaleniami Stron;

- c) promować edukację publiczną i wiedzę na temat zielonych technologii oraz zachęcać do ich powszechnego wykorzystania;
 - d) promować i rozpowszechniać technologię, produkty i usługi przyjazne dla środowiska.
2. Współpraca może przyjąć formę dialogu między odpowiednimi instytucjami i agencjami, wymiany informacji, programów wymiany pracowników, wizyt studyjnych, seminariów i warsztatów.

ARTYKUŁ 36

Energetyka

1. Strony podejmują starania w celu zacieśnienia współpracy w sektorze energetycznym, dążąc do:
- a) dywersyfikacji dostaw, kanałów i źródeł energii w celu wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego, rozwijania nowych, zrównoważonych, innowacyjnych i odnawialnych form energii, w tym biopaliw, biomasy i biogazu, energii wiatrowej i słonecznej oraz wytwarzania energii wodnej, przy jednoczesnym wspieraniu rozwoju odpowiednich ram politycznych, a także tras transportowych i przesyłowych;
 - b) promowania efektywności energetycznej w produkcji, dystrybucji i zużyciu końcowym energii;
 - c) wspierania transferu technologii służących zrównoważonej produkcji i wykorzystaniu energii;

- d) zacieśniania współpracy w celu zajęcia się kwestiami dotyczącymi energii i związanymi z przystosowaniem do zmiany klimatu oraz jej łagodzeniem w ramach Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (zwanej dalej „UNFCCC”), przyjętej w Rio de Janeiro w dniu 9 maja 1992 r.;
- e) wspierania budowania potencjału i ułatwiania inwestycji w dziedzinie energetyki.

2. W tym celu Strony promują kontakty i, tam gdzie jest to stosowne, wspólne badania ukierunkowane na osiągnięcie wzajemnych korzyści, w tym za pośrednictwem odpowiednich ram regionalnych i międzynarodowych. W odniesieniu do art. 39 i wniosków Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju, który odbył się w Johannesburgu w 2002 r., Strony odnotowują potrzebę odniesienia się do powiązań między dostępem do usług energetycznych po przystępnych cenach a zrównoważonym rozwojem. Działania te można promować we współpracy z Instrumentem partnerstwa i dialogu w ramach Inicjatywy Energetycznej UE, zapoczątkowaną podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju.

ARTYKUŁ 37

Transport

1. Strony współpracują aktywnie w obszarach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania. Taka współpraca obejmuje wszystkie rodzaje transportu i jakość sieci połączeń oraz ułatwi przepływ towarów i pasażerów, gwarantując bezpieczeństwo i ochronę środowiska, a także rozwój zasobów ludzkich oraz wzrost handlu i możliwości inwestycyjnych.

2. W sektorze lotnictwa współpraca Stron ma na celu promowanie między innymi:
 - a) rozwoju stosunków gospodarczych opartych na spójnych ramach regulacyjnych i zmierzających do ułatwienia działalności gospodarczej;
 - b) konwergencji technicznej i regulacyjnej w zakresie bezpieczeństwa, ochrony, zarządzania ruchem lotniczym, regulacji ekonomicznych i ochrony środowiska;
 - c) zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych;
 - d) projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania;
 - e) współpracy na forach międzynarodowych.

3. W sektorze transportu morskiego współpraca Stron ma na celu promowanie między innymi:
 - a) dialogu w konkretnych sprawach, takich jak: dostęp do międzynarodowych rynków transportu morskiego oraz komercyjny i niedyskryminacyjny handel, traktowanie narodowe i klauzula najwyższego uprzywilejowania dla statków pływających pod banderą jednego z państw członkowskich lub Malezji lub należących do ich obywateli lub przedsiębiorstw oraz sprawy usług transportu bezpośredniego („od drzwi do drzwi”), z wyłączeniem usług kabotażu;
 - b) wymiany opinii i najlepszych praktyk, w stosownych przypadkach, w sprawach bezpieczeństwa, ochrony, w tym walki z piractwem i rozbojem na morzu, procedur ochrony środowiska, standardów i regulacji, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi konwencjami;

c) współpracy na forach międzynarodowych, w szczególności w obszarach warunków pracy, edukacji, szkolenia i wydawania świadectw marynarzom oraz zmniejszania emisji gazów cieplarnianych.

4. Strony mogą badać wszelkie możliwości zacieśniania współpracy w dziedzinach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania.

ARTYKUŁ 38

Edukacja i kultura

1. Strony wspierają współpracę w zakresie edukacji i kultury, która w pełni respektowałaby ich różnorodność, zwiększając wzajemne zrozumienie i wiedzę o swoich kulturach. W tym celu Strony wspierają i promują działania swoich instytucji kulturalnych.

2. Strony dążą do podejmowania odpowiednich działań celem promowania wymiany kulturalnej, w tym kontaktów międzyludzkich, oraz realizowania wspólnych inicjatyw w różnych sferach kultury, w tym współpracy przy zachowaniu dziedzictwa kulturowego w poszanowaniu różnorodności kulturowej. W tym względzie Strony wspierają również nadal działalność Fundacji Azja-Europa.

3. Strony prowadzą konsultacje i współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych, w szczególności takich jak Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), w celu osiągnięcia wspólnych celów i propagowania różnorodności kulturowej, jak również ochrony dziedzictwa kulturowego. Strony promują zasady Powszechnej deklaracji UNESCO o różnorodności kulturowej i przestrzegają ich.

4. Strony ponadto promują działania i realizację programów w szkolnictwie wyższym oraz w zakresie mobilności i szkolenia naukowców, w tym program unijny Erasmus+ i działania „Maria Skłodowska-Curie”. Te działania i programy wspierają między innymi współpracę międzyinstytucjonalną oraz rozwój powiązań między instytucjami szkolnictwa wyższego, zachęcają do mobilności studentów, naukowców, pracowników akademickich i ekspertów, promują wymianę informacji i wiedzy fachowej, pomagają w budowaniu potencjału oraz w poprawie jakości nauczania i uczenia się. Mogą one również obejmować współpracę instytucjonalną za pośrednictwem organów takich jak Instytut Azja-Europa.

ARTYKUŁ 39

Środowisko i zasoby naturalne

1. Przypominając wyniki konferencji ONZ w sprawie środowiska i rozwoju, która odbyła się w Rio de Janeiro w 1992 r., Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju (WSSD) oraz konferencji ONZ w sprawie zrównoważonego rozwoju, która odbyła się w Rio de Janeiro w 2012 r. (Rio+20), a także Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Strony współpracują przy promowaniu ochrony środowiska i poprawy jego stanu w dążeniu do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. Wykonanie obowiązujących wielostronnych umów dotyczących ochrony środowiska jest uwzględniane we wszystkich działaniach podejmowanych przez Strony zgodnie z niniejszą Umową.

2. Strony uznają potrzebę zachowania zasobów naturalnych i bioróżnorodności oraz zarządzania nimi w zrównoważony sposób, co stanowi podstawę rozwoju obecnych i przyszłych pokoleń, w szczególności zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej przyjętą w Nairobi w dniu 22 maja 1992 r. oraz Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem podpisaną w Genewie w dniu 3 marca 1973 r. Strony zobowiązują się do wykonywania decyzji przyjętych na podstawie tych konwencji, w tym poprzez strategie i plany działań.

3. Strony starają się kontynuować wzmacnianie współpracy w zakresie ochrony środowiska, w tym w ramach programów regionalnych, wymiany najlepszych praktyk, dialogów politycznych i regulacyjnych, konferencji i warsztatów, zwłaszcza w odniesieniu do:

- a) promowania wiedzy o środowisku oraz zwiększania udziału wszystkich wspólnot lokalnych w ochronie środowiska oraz w podejmowaniu wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- b) zajęcia się wyzwaniami dotyczącymi zmian klimatu, w szczególności w zakresie oddziaływania na ekosystemy i zasoby naturalne;
- c) promowania rozwijania zdolności odnoszących się do uczestnictwa w wiążących dla Stron i obowiązujących wielostronnych umowach w sprawie ochrony środowiska oraz wykonywania tych umów;
- d) zacieśniania współpracy w celu ochrony i zachowania zasobów leśnych oraz zarządzania nimi w zrównoważony sposób, a także zwalczania nielegalnego wyrębu lasów i związanego z nim handlu;

- e) zachowania i wykorzystania w sposób zrównoważony różnorodności biologicznej, w tym zagrożonych gatunków, ich siedlisk i różnorodności genetycznej, wzmocnienia współpracy w zakresie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Stron oraz odtworzenia zdegradowanych ekosystemów;
- f) zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz wdrażania skutecznych środków przeciwdziałających takiemu handlowi;
- g) zapobiegania nielegalnemu transgranicznemu przemieszczaniu niebezpiecznych odpadów i innych odpadów oraz substancji zubażających warstwę ozonową;
- h) poprawy ochrony i stanu środowiska morskiego i nadbrzeżnego oraz promowania wykorzystania zasobów morskich w zrównoważony sposób;
- i) poprawy jakości otaczającego powietrza, ekologicznego zarządzania odpadami, zasobami wodnymi oraz chemikaliami, a także propagowania zrównoważonej konsumpcji i produkcji;
- j) promowania ochrony gruntów oraz zrównoważonego zarządzania gruntami;
- k) promowania wyznaczania chronionych obszarów i ochrony ekosystemów oraz zasobów naturalnych, a także skutecznego zarządzania parkami narodowymi, z należytym poszanowaniem społeczności lokalnych i tubylczych zamieszkujących te obszary lub ich okolice;

- l) promowania skutecznej współpracy w kontekście Protokołu z Nagoi – do Konwencji o różnorodności biologicznej – o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów, przyjętej w dniu 29 października 2010 r.;
 - m) zachęcania do rozwoju i wykorzystania dobrowolnych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem, takich jak sprawiedliwy i etyczny handel, oznakowania ekologiczne i systemy certyfikacji.
4. Strony ułatwiają sobie nawzajem dostęp do prowadzonych przez siebie programów w sprawach, o których mowa w niniejszym artykule, zgodnie z określonymi warunkami takich programów.
5. Strony dążą do zacieśnienia współpracy w celu zajęcia się kwestiami związanymi z przystosowaniem do zmian klimatu oraz ich łagodzeniem w ramach UNFCCC.

ARTYKUŁ 40

Rolnictwo, zwierzęta gospodarskie, rybołówstwo i rozwój obszarów wiejskich

Strony rozwijają dialog i promują współpracę w zakresie rolnictwa, zwierząt gospodarskich, rybołówstwa, w tym akwakultury, oraz rozwoju obszarów wiejskich. Strony prowadzą wymianę informacji w zakresie:

- a) polityki rolnej, perspektyw rolniczych w skali międzynarodowej oraz ogólnych oznaczeń geograficznych;

- b) możliwości ułatwienia handlu roślinami, zwierzętami, zwierzętami wodnymi i produktami z nich pochodzącymi;
- c) polityki dotyczącej dobrostanu zwierząt;
- d) polityki rozwoju obszarów wiejskich, łącznie z programami budowania potencjału oraz najlepszymi praktykami w odniesieniu do spółdzielni rolnych oraz promowania produktów z obszarów wiejskich;
- e) polityki jakości w odniesieniu do roślin, zwierząt i produktów wodnych;
- f) rozwoju zrównoważonego i przyjaznego środowisku rolnictwa, przemysłu rolnego oraz transferu biotechnologii;
- g) ochrony odmian roślin, technologii produkcji nasion, poprawy wydajności upraw, alternatywnych technologii uprawy, w tym biotechnologii rolniczej;
- h) stworzenia baz danych w zakresie rolnictwa i zwierząt gospodarskich;
- i) szkoleń w obszarze rolnictwa, weterynarii i rybołówstwa, łącznie z akwakulturą;
- j) wspierania zrównoważonej i odpowiedzialnej długoterminowej polityki morskiej i rybołówstwa, w tym ochrony zasobów przybrzeżnych i pełnego morza oraz zarządzania nimi;
- k) wspierania starań służących zapobieganiu nielegalnym, niezgłaszanym i nieuregulowanym praktykom rybackim i związanemu z nimi handlowi.

ARTYKUŁ 41

Zdrowie

1. Strony współpracują w sektorze zdrowia w celu osiągnięcia poprawy warunków zdrowotnych obejmujących między innymi środki profilaktyki medycznej, poważne choroby zakaźne i inne zagrożenia dla zdrowia, takie jak choroby niezakaźne, a także międzynarodowe porozumienia w sprawie ochrony zdrowia.
2. Współpraca odbywa się w szczególności poprzez:
 - a) wymianę informacji oraz współpracę w zakresie wczesnego zapobiegania zagrożeniom, takim jak ptasia grypa i grypa pandemiczna, a także inne poważne choroby zakaźne mogące wywoływać pandemie;
 - b) programy wymiany, stypendiów i szkoleń;
 - c) promowanie pełnego i terminowego wykonania międzynarodowych umów w dziedzinie zdrowia, takich jak Międzynarodowe przepisy zdrowotne Światowej Organizacji Zdrowia (zwanej dalej „WHO”) oraz ramowej konwencji antytytoniowej WHO przyjętej w Genewie w dniu 21 maja 2003 r.

ARTYKUŁ 42

Zatrudnienie i sprawy społeczne

1. Strony zacieśniają współpracę w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych, w tym współpracę w zakresie spójności regionalnej i społecznej, bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy, równouprawnienia płci oraz godnej pracy, w celu wzmocnienia społecznego wymiaru globalizacji.
2. Strony potwierdzają konieczność wspierania procesu globalizacji, który byłby korzystny dla wszystkich, a także propagowania pełnego i wydajnego zatrudnienia oraz godnej pracy jako kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, zgodnie z rezolucją ZO ONZ nr 60/1 (2005 r.) oraz z deklaracją ministerialną przyjętą na obradach wysokiego szczebla Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ w dniu 5 lipca 2006 roku oraz uwzględniając deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy (zwanej dalej „MOP”) dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętą w Genewie w dniu 10 czerwca 2008 r. Strony uwzględniają cechy i odmienny charakter sytuacji gospodarczej i społecznej każdej ze Stron.
3. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do przestrzegania, promowania i wdrażania zasad podstawowych norm pracy i standardów społecznych uznanych na arenie międzynarodowej, określonych w szczególności w Deklaracji MOP dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, przyjętej w Genewie w dniu 10 czerwca 1998 r., oraz do wdrażania obowiązujących konwencji MOP, które są dla tych Stron wiążące. Strony współpracują i wymieniają się informacjami na temat stosownych spraw dotyczących zatrudnienia i pracy, zgodnie z ustaleniami Stron.
4. Formy współpracy mogą obejmować między innymi konkretne programy i projekty, zgodnie z ustaleniami Stron, jak również dialog, współpracę i inicjatywy podejmowane w zakresie kwestii stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania na poziomie dwustronnym lub wielostronnym, takim jak ASEM, na poziomie UE-ASEAN i na poziomie MOP.

ARTYKUŁ 43

Statystyki

Strony wspierają, uzupełniając dotychczasowe działania dotyczące współpracy statystycznej między UE a ASEAN oraz z zastrzeżeniem swoich odpowiednich przepisów, zasad, regulacji i polityk, budowanie potencjału w dziedzinie statystyki i harmonizację metod i praktyk statystycznych, w tym gromadzenie i rozpowszechnianie statystyk, a tym samym możliwość wykorzystania, na wspólnie akceptowanych warunkach, statystyk dotyczących rachunków narodowych, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, handlu towarami i usługami oraz, w bardziej ogólnym kontekście, we wspólnie uzgodnionych obszarach objętych niniejszą Umową, które wiążą się z gromadzeniem, przetwarzaniem, analizowaniem i rozpowszechnianiem danych statystycznych.

ARTYKUŁ 44

Społeczeństwo obywatelskie

Strony uznają rolę i potencjalny wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego i instytucji akademickich we współpracę w ramach niniejszej Umowy oraz wspierają, w możliwym zakresie, dialog z nimi oraz ich skuteczny udział w stosownych dziedzinach współpracy, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami, zasadami, regulacjami i politykami.

ARTYKUŁ 45

Administracja publiczna

Strony współpracują w celu wzmocnienia budowania potencjału w dziedzinie administracji publicznej. Współpraca w tym obszarze może objąć wymianę opinii dotyczących najlepszych praktyk w zakresie metod zarządzania, świadczenia usług, wzmocnienia zdolności instytucjonalnych oraz w zakresie zagadnień dotyczących przejrzystości.

ARTYKUŁ 46

Zarządzanie klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka

1. Strony uznają potrzebę minimalizowania skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka. Strony potwierdzają wspólne zobowiązanie do promowania zapobiegania, łagodzenia, gotowości oraz środków reagowania i naprawy w celu zwiększenia odporności swoich społeczeństw i infrastruktury oraz do współpracy w stosownych przypadkach na poziomie dwustronnym i wielostronnym w kierunku osiągnięcia tych celów.
2. Współpraca może przyjmować między innymi następujące formy:
 - a) dzielenie się najlepszymi praktykami w zarządzaniu klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka;
 - b) rozwijanie zdolności;
 - c) wymiana informacji;

d) promowanie zwiększania świadomości i ogólnej edukacji społeczeństwa.

3. Współpraca na podstawie ust. 2, może obejmować wymianę informacji w sprawie pomocy w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka, z uwzględnieniem działań Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego UE oraz Centrum Koordynacyjne ASEAN ds. Pomocy Humanitarnej w związku z Zarządzaniem Katastrofami.

TYTUŁ VIII

ŚRODKI WSPÓŁPRACY

ARTYKUŁ 47

Zasoby potrzebne do współpracy

Aby osiągnąć cele współpracy określone w niniejszej Umowie, Strony udostępniają właściwe zasoby, w tym środki finansowe, na realizację działań w obszarze współpracy określonych w niniejszej Umowie w zakresie, w jakim pozwalają na to zasoby i przepisy każdej ze Stron. Działania w obszarze współpracy mogą w stosownych przypadkach obejmować inicjatywy dotyczące budowania potencjału i współpracy technicznej, wymianę ekspertów, prowadzenie badań oraz inne działania uzgodnione przez Strony.

ARTYKUŁ 48

Finansowa pomoc i interesy

1. Wszelka pomoc finansowa UE na mocy niniejszej Umowy jest wdrażana przez Strony zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami i Strony współpracują w ramach ochrony swoich interesów finansowych.
2. Strony wprowadzają odpowiednie środki w celu zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom mającym wpływ na ich interesy finansowe oraz w celu ich zwalczania, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi każdej ze Stron. Takie środki obejmują również wymianę informacji i wzajemną pomoc administracyjną. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i odpowiednie organy Malezji mogą uzgodnić kwestie dalszej współpracy w dziedzinie zwalczania nadużyć finansowych.

ARTYKUŁ 49

Prawa własności intelektualnej wynikające z uzgodnień dotyczących współpracy

Prawa własności intelektualnej wynikające z uzgodnień dotyczących współpracy na podstawie niniejszej Umowy są chronione i egzekwowane zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi każdej Strony oraz zgodnie z właściwymi umowami międzynarodowymi, których obie Strony są stronami. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek szczegółowych postanowień objętych istniejącymi lub przyszłymi indywidualnymi umowami o współpracy.

TYTUŁ IX

RAMY INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 50

Wspólny Komitet

1. Strony ustanawiają Wspólny Komitet składający się z przedstawicieli Stron na odpowiednio wysokim szczeblu, który będzie miał następujące zadania:
 - a) zapewnienie sprawnego funkcjonowania i wykonywania niniejszej Umowy;
 - b) określenie priorytetów w związku z celami niniejszej Umowy;
 - c) wydawanie zaleceń dotyczących propagowania celów niniejszej Umowy;
 - d) rozstrzyganie, w stosownych przypadkach, wszelkich różnic i sporów wynikających z interpretacji, wykonania lub stosowania niniejszej Umowy zgodnie z art. 53;
 - e) analizowanie wszelkich informacji przedstawionych przez jedną ze Stron o niewywiązaniu się z zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy oraz prowadzenie konsultacji z drugą Stroną, tak aby znaleźć rozwiązanie polubowne i możliwe do zaakceptowania przez obie Strony, zgodnie z art. 53;
 - f) nadzorowanie wykonania każdej umowy szczegółowej, o której mowa w art. 52 ust. 2.

2. Wspólny Komitet zbiera się co najmniej raz na dwa lata, na przemian w Brukseli i w Malezji, w terminie ustalonym za porozumieniem Stron. W drodze porozumienia między Stronami można również zwoływać nadzwyczajne posiedzenia Wspólnego Komitetu. Wspólnemu Komitetowi przewodniczy naprzemiennie każda ze Stron. Porządek posiedzeń Wspólnego Komitetu ustala się w drodze porozumienia między Stronami.
3. Wspólny Komitet może ustanowić specjalistyczne grupy robocze celem udzielenia mu wsparcia w wykonywaniu jego zadań. Te grupy robocze przedkładają szczegółowe sprawozdania ze swej działalności Wspólnemu Komitetowi na każdym z jego posiedzeń.
4. Wspólny Komitet uchwała swój regulamin.

TYTUŁ X

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 51

Ujawnianie informacji

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako wymóg przekazania przez Stronę informacji, których ujawnienie Strona uznaje za sprzeczne z jej podstawowymi interesami bezpieczeństwa.

2. Strony zapewniają odpowiednią ochronę informacjom wymienianym na mocy niniejszej Umowy, spójnie z interesem publicznym dotyczącym dostępu do informacji oraz zgodnie z ich odpowiednimi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i zasadami.

ARTYKUŁ 52

Inne umowy

1. Umowa nie wpływa na stosowanie lub wykonywanie zobowiązań podjętych przez Strony w stosunkach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.
2. Strony mogą uzupełniać niniejszą Umowę, zawierając umowy szczegółowe w odniesieniu do każdego obszaru współpracy objętego jej zakresem stosowania. Takie umowy szczegółowe są integralną częścią ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszą Umową oraz stanowią część wspólnych ram instytucjonalnych.

ARTYKUŁ 53

Wypełnianie zobowiązań

1. Wszelkie różnice lub spory między Stronami dotyczące interpretacji, wykonania lub stosowania niniejszej Umowy są rozstrzygane polubownie, za pośrednictwem konsultacji lub negocjacji w ramach Wspólnego Komitetu, bez odsyłania do strony trzeciej lub trybunału międzynarodowego.

2. W przypadku gdy jedna ze Stron uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek ze swoich zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy, powiadamia o tym drugą Stronę. Strony prowadzą konsultacje w celu znalezienia rozwiązania możliwego do przyjęcia przez obie Strony. Takie konsultacje odbywają się pod auspicjami Wspólnego Komitetu. W przypadku gdy Wspólny Komitet nie jest w stanie znaleźć rozwiązania możliwego do przyjęcia przez obie Strony, Strona powiadamiająca może przedsięwziąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu „odpowiednie środki” oznaczają wszelkie środki zalecane przez Wspólny Komitet lub zawieszenie, w części lub w całości, stosowania niniejszej Umowy.

3. Jeżeli jedna ze Stron uważa, że druga Strona nie dopełniła któregokolwiek ze zobowiązań opisanych jako elementy zasadnicze w art. 1 ust. 1 i art. 7 ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym drugą Stronę i o odpowiednich środkach, jakie zamierza przedsięwziąć. Strona powiadamiająca informuje Wspólny Komitet o konieczności odbycia pilnych konsultacji w tej sprawie. W przypadku gdy Wspólny Komitet nie jest w stanie osiągnąć rozwiązania możliwego do przyjęcia przez obie Strony, w terminie 15 dni od rozpoczęcia konsultacji i nie później niż 30 dni od daty powiadomienia Strona powiadamiająca może przedsięwziąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu „odpowiednie środki” oznaczają wszelkie środki zalecane przez Wspólny Komitet lub zawieszenie, w części lub w całości, stosowania niniejszej Umowy lub jakiegokolwiek innej umowy szczegółowej, o której mowa w art. 52 ust. 2.

4. Wszelkie odpowiednie środki przedsięwzięte zgodnie z niniejszym artykułem muszą być proporcjonalne do niewypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy i nie mają wpływu na inne zobowiązania wynikające z niniejszej Umowy, których nie dotyczy dana sytuacja. Przy wyborze odpowiednich środków pierwszeństwo przyznaje się tym, które w najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie niniejszej Umowy lub jakiegokolwiek umowy szczegółowej, o której mowa w art. 52 ust. 2.

ARTYKUŁ 54

Ułatwianie

Aby ułatwić współpracę w ramach niniejszej Umowy, Strony przyznają ułatwienia ekspertom i urzędnikom zaangażowanym w realizację współpracy w celu wykonywania ich zadań, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Stron.

ARTYKUŁ 55

Terytorialny zakres stosowania

Niniejsza Umowa ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, na których zastosowanie mają Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z warunkami określonymi w tych Traktatach, a z drugiej strony, do terytorium Malezji.

ARTYKUŁ 56

Definicja Stron

Do celów niniejszej Umowy określenie „Strony” oznacza z jednej strony UE lub jej państwa członkowskie, lub UE i jej państwa członkowskie, zgodnie z ich odnośnymi uprawnieniami, a z drugiej strony rząd Malezji.

ARTYKUŁ 57

Przyszły rozwój i zmiany

1. Każda Strona może przedłożyć pisemne wnioski dotyczące rozszerzenia zakresu współpracy lub zmiany jakichkolwiek postanowień niniejszej Umowy.
2. Wszelkie sugestie dotyczące rozszerzenia zakresu współpracy uwzględniają doświadczenie zdobyte przy stosowaniu i wykonywaniu niniejszej Umowy lub jakiegokolwiek umowy szczegółowej zgodnie z art. 52 ust. 2.
3. Jakiegokolwiek rozszerzenia zakresu współpracy lub zmiany niniejszej Umowy są dokonywane za obopólną pisemną zgodą, poprzez dodatkowe umowy lub protokoły albo odpowiednie instrumenty uzgodnione przez Strony.
4. Wspomniane dodatkowe umowy, protokoły lub odpowiednie instrumenty wchodzi w życie w terminie uzgodnionym przez Strony i stanowią integralną część niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 58

Wejście w życie i okres obowiązywania

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dacie, z którą ostatnia Strona notyfikowała drugiej Stronie zakończenie procedur prawnych koniecznych do tego celu.

2. Niniejsza Umowa obowiązuje przez okres pięciu lat. Umowa jest automatycznie przedłużana na kolejne okresy jednego roku, chyba że jedna ze Stron notyfikuje pisemnie drugiej Stronie zamiar nieprzedłużania niniejszej Umowy w terminie sześciu miesięcy przed końcem kolejnego rocznego okresu.

3. Niniejsza Umowa może zostać rozwiązana przez każdą ze Stron w drodze pisemnego powiadomienia przekazanego drugiej Stronie. Rozwiązanie Umowy zaczyna obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez drugą Stronę.

ARTYKUŁ 59

Notyfikacje

Notyfikacje dokonywane zgodnie z art. 58 należy kierować odpowiednio do Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych Malezji.

ARTYKUŁ 60

Tekst autentyczny

Niniejsza Umowa sporządzona jest w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i malajskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

W przypadku rozbieżności w wykładni postanowień niniejszej Umowy Strony kierują sprawę do Wspólnego Komitetu.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Съставено в Брюксел на четиринадесети декември две хиляди двадесет и втора година.

Hecho en Bruselas, el catorce de diciembre de dos mil veintidós.

V Bruselu dne čtrnáctého prosince dva tisíce dvacet dva.

Udfærdiget i Bruxelles den fjortende december to tusind og toogtyve.

Geschehen zu Brüssel am vierzehnten Dezember zweitausendzweiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne teise aasta detsembrikuu neljateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα τέσσερις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι δύο.

Done at Brussels on the fourteenth day of December in the year two thousand and twenty two.

Fait à Bruxelles, le quatorze décembre deux mille vingt-deux.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an ceathrú lá déag de mhí na Nollag sa bhliain dhá mhíle fiche a dó.

Sastavljeno u Bruxellesu četrnaestog prosinca godine dvije tisuće dvadeset druge.

Fatto a Bruxelles, addì quattordici dicembre duemilaventidue.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit otrā gada četrpadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt antrų metų gruodžio keturioliką dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-huszonkettedik év december havának tizennegyedik napján.

Magħmul fi Brussell, fl-erbatax-il jum ta' Dicembru fis-sena elfejn u tnejn u għoxrin.

Gedaan te Brussel, veertien december tweeduizend tweeëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia czternastego grudnia roku dwa tysiące dwudziestego drugiego.

Feito em Bruxelas, em catorze de dezembro de dois mil e vinte e dois.

Întocmit la Bruxelles la paisprezece decembrie două mii douăzeci și doi.

V Bruseli štrnásteho decembra dvetisícdvadsaťdva.

V Bruslju, štirinajstega decembra dva tisoč dvaindvajset.

Tehty Brysselissä neljäntenätoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkaksi.

Som skedde i Bryssel den fjortonde december år tjugohundratjugotvå.

Dibuat di Brussels pada empat belas hari bulan Desember dalam tahun dua ribu dan dua puluh dua.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

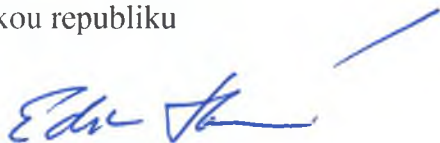
Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

a.r.

Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Τσιτσεμας,

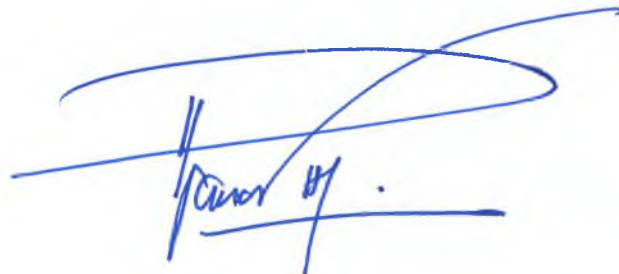
Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Miklos Jancsi

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Szewc

Pela República Portuguesa

António Costa

Pentru România

Florin Ciampă

Za Republiko Slovenjjo

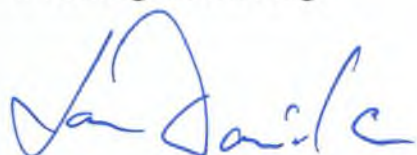
Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Untuk Kerajaan Malaysia

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized initial 'J' followed by a long, sweeping horizontal line.

Предходният текст е заверено копие на оригинала, депозиран в архивите на Генералния секретариат на Съвета в Брюксел.
El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
Předchozí text je ověřeným opisem originálu uloženého v archivu generálního sekretariátu Rady v Bruselu.
Foranstående tekst er en bekræftet kopi af originaldokumentet deponeret i Rådets Generalsekretariats arkiver i Bruxelles.
Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis.
Το ανωτέρω κείμενο είναι κυρωμένο αντίγραφο του πρωτοτύπου που είναι κατατεθειμένο στο αρχείο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
The preceding text is a certified copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du secrétariat général du Conseil à Bruxelles.
Is cóip dheimhnithe é an téacs roimhe seo den scríbhinn bhunaidh a taiseadh i gcartlann Ardúnaíocht na Comhairle sa Bhrúiséil.
Prethodni je tekst ovjereni primjerak izvornika pohranjenog u arhivu Glavnog tajništva Vijeća u Bruxellesu.
Il testo che precede è copia certificata dell'originale depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Ģenerālsekretariāta arhīvā Briselē.
Pirmiau pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
A fenti szöveg a Tanács Főtitkárságának brüsszeli irattárbán letétbe helyezett eredeti példány hiteles másolata.
It-test precedenti huwa kopja ċcertifikata tal-original iddepożitat fl-arkivji tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill fi Brussell.
De voorgaande tekst is een voor gelijkkluidend gewaarmerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het secretariaat-generaal van de Raad te Brussel.
Powyzszy tekst jest uwierzytelnionym odpisem oryginału złożonego w archiwum Sekretariatu Generalnego Rady w Brukseli.
O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
Textul anterior constituie o copie certificată pentru conformitate a originalului depus în arhivele Secretariatului General al Consiliului la Bruxelles.
Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archíve Ģenerálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
Zgornje besedilo je overjena kopija izvornika, ki je deponiran v arhivu generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetusta alkuperäisestä tekstistä.
Ovanstående text är en bestyrkt kopia av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Брюксел,
Bruselas,
Brusel,
Bruxelles, den
Brüssel, den
Brüssel,
Βρυξέλλες,
Brussels,
Bruxelles, le
An Bhrúiséil,
Bruxelles,
Bruxelles, addi
Brisele,
Briuselis
Brüssel,
Brussel,
Brussel,
Bruksela, dnia
Bruxelas, em
Bruxelles,
Brusel
Bruselj,
Bryssel,
Bryssel den

20 -12- 2022

За генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
Za generálního tajemníka Rady Evropské unie
For Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union
Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
Για τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Secretary-General of the Council of the European Union
Pour le secrétaire général du Conseil de l'Union européenne
Thar ceann Ardúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Za glavnog tajnika Vijeća Europske unije
Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāra vārdā –
Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriaus vardu
Az Európai Unió Tanácsának főtitkára nevében
Ghas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Voor de Secretaris-Generaal van de Raad van de Europese Unie
W imieniu Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej
Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
Pentru Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Za generálneho tajomníka Rady Európskej únie
Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

M. van den HEUVEL
Director-General

Wierzę zgodność
fotokopii z ~~oryginałem~~/odpisem

Warszawa, dnia 14.04.2023

Juliusz Juchniewicz

Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY